

Individuele eindopdracht: Public Stack Scan

Mijn persoonlijke Public Stack Scan

Tijdens de lessen over technologie en publieke waarden heb ik geleerd dat technologie niet neutraal is: elke app of digitale dienst is gebouwd op bepaalde keuzes, belangen en aannames. De Public Stack helpt om technologie te beoordelen aan de hand van publieke waarden, zoals transparantie, inclusiviteit, privacy, autonomie en toegankelijkheid.

Ik vind het belangrijk dat technologie niet alleen goed werkt, maar ook eerlijk en verantwoord is. Daarom heb ik een eigen Public Stack Scan gemaakt waarmee ik kritisch kan kijken naar apps en online platforms. In mijn scan richt ik me op zes indicatoren die volgens mij het belangrijkste zijn.

1. Privacy en gegevensbescherming

Ik kijk naar hoe een app omgaat met persoonlijke data: worden gegevens versleuteld? Worden ze gedeeld met derden? En heeft de gebruiker controle over zijn eigen informatie?

→ Een app scoort laag als er onduidelijkheid is over datagebruik of als gebruikers niet kunnen bepalen wat er met hun informatie gebeurt.

2. Transparantie

Belangrijk vind ik ook dat een technologie duidelijk uitlegt hoe ze werkt. Wordt er uitgelegd wat er met data gebeurt, of hoe algoritmes beslissingen nemen?

→ Een hoge score betekent dat er openheid is over broncode, algoritmes en beleid.

3. Inclusiviteit en toegankelijkheid

Een goede app houdt rekening met alle gebruikers, ongeacht achtergrond, inkomen of beperking.

→ Ik kijk bijvoorbeeld of de app gratis te gebruiken is, of meerdere talen ondersteunt en of er geen uitsluiting plaatsvindt door designkeuzes.

4. Eigenaarschap en controle

De gebruiker zou zelf zeggenschap moeten hebben over zijn digitale identiteit en gegevens.

→ Scoort een app hoog, dan kan je zelf instellen wat je deelt en wanneer. Scoort ze laag, dan ben je afhankelijk van een bedrijf dat jouw data bezit.

5. Publieke waarden en maatschappelijke impact

Ik kijk naar de bedoeling achter de technologie: draagt de app iets positiefs bij aan de samenleving, of draait het vooral om winst en dataverzameling?

→ Technologie hoort publieke waarden zoals veiligheid, vertrouwen en autonomie te beschermen.

6. Governance en verantwoordelijkheid

Tot slot kijk ik wie er verantwoordelijk is voor de werking van de app. Is er toezicht? Worden klachten serieus genomen? En wie is aansprakelijk bij misbruik?

→ Apps zonder duidelijke verantwoordingsstructuur scoren laag, omdat er dan weinig controle is op macht en besluitvorming.

Hoe ik de score bepaal:

Ik gebruik een simpele schaal van 1 tot 5

1 = zeer slecht (schendt publieke waarden)

2 = matig

3 = redelijk

4 = goed

5 = uitstekend (volledig in lijn met publieke waarden)

Als een applicatie laag scoort op bepaalde onderdelen, geef ik concrete verbetervoorstellen. Bijvoorbeeld: meer transparantie over datagebruik, open source maken van de code of betere beveiliging van persoonsgegevens.

Waarom deze scan bij mij past

Ik heb deze Public Stack Scan persoonlijk gemaakt omdat ik het belangrijk vind om niet alleen als gebruiker, maar ook als toekomstig jurist kritisch te kijken naar technologie. In een tijd waarin AI en apps steeds meer invloed hebben op ons dagelijks leven, vind ik dat publieke waarden beschermd moeten blijven. Deze scan helpt mij om bewust te blijven nadenken over de ethische en maatschappelijke kant van technologie.

Analyse van twee applicaties met mijn Public Stack Scan

Signal: een app die publieke waarden goed respecteert

Korte beschrijving:

Signal is een gratis en open source chatapp die vooral bekendstaat om zijn sterke focus op privacy. De app gebruikt end to end encryptie, waardoor alleen de verzender en ontvanger de berichten kunnen lezen. Er zijn geen advertenties en de app wordt beheerd door een non-profitorganisatie.

Indicator	Score (1-5)	Toelichting
Privacy & Gegevensbescherming	5	Signal slaat bijna geen data op. Berichten worden versleuteld en metadata (zoals contactinformatie) wordt zoveel mogelijk beperkt.
Transparantie	5	De broncode van Signal is volledig open source. Iedereen kan controleren hoe de app werkt.
Inclusiviteit & Toegankelijkheid	4	Signal is gratis en beschikbaar op meerdere platforms. De enige drempel is dat een telefoonnummer nodig is om een account te maken.
Eigenaarschap & Controle	5	Gebruikers hebben volledige controle over hun berichten, kunnen chats verwijderen en zelf bepalen wat ze delen.
Publieke waarden & Maatschappelijke impact	5	Signal draagt bij aan vrijheid van meningsuiting, veiligheid en privacy, wat allemaal belangrijke publieke waarden zijn.
Governance & Verantwoordelijkheid	4	Signal wordt beheerd door de non profit Signal Foundation, die transparant werkt maar niet democratisch verkozen zijn.

Gemiddelde score:4,7/ 5

Verbetervoorstel:

Hoewel Signal al erg goed scoort, zou het nog beter kunnen worden door een alternatief aan te bieden voor gebruikers die geen telefoonnummer willen gebruiken, zodat ook mensen met privacyzorgen of zonder mobielnummer volledig anoniem kunnen communiceren.

Clearview AI: een app die slecht scoort op publieke waarden

Korte beschrijving:

Clearview AI is een bedrijf dat gezichtsherkenningsoftware ontwikkelt. Het verzamelt miljarden afbeeldingen van internet (zoals sociale media) om mensen te kunnen identificeren. De technologie wordt vooral gebruikt door politie en veiligheidsdiensten, maar er is veel kritiek vanwege de schending van privacy en het gebrek aan toestemming van de mensen op de foto's.

Indicator	Score (1-5)	Toelichting
Privacy & Gegevensbescherming	1	Clearview verzamelt foto's zonder toestemming en bouwt daarmee een enorme gezichtsdatabase, wat een duidelijke schending van privacyrechten is.
Transparantie	1	Er is weinig openheid over welke data precies wordt verzameld en hoe de algoritmes werken. De broncode is gesloten.
Inclusiviteit & Toegankelijkheid	2	De technologie is niet toegankelijk voor het publiek en bevat bovendien bias: mensen met een donkere huidskleur worden vaker verkeerd herkend.
Eigenaarschap & Controle	1	Gebruikers hebben geen controle over hun eigen afbeeldingen of de manier waarop hun gezichten worden gebruikt.
Publieke waarden & Maatschappelijke impact	1	Het systeem kan leiden tot discriminatie, onterechte arrestaties en schending van mensenrechten.
Governance & Verantwoordelijkheid	2	Er is weinig toezicht en onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is bij misbruik van de technologie.

Gemiddelde score:1,3/ 5

Verbetervoorstel:

Clearview AI zou veel hoger kunnen scoren als het alleen beelden gebruikt waarvoor expliciete toestemming is gegeven en als het volledige transparantie biedt over de werking van haar algoritmes. Daarnaast zou er een onafhankelijke toezichthouder moeten komen die controleert hoe de software wordt ingezet. Zonder zulke maatregelen blijft de technologie ethisch onaanvaardbaar.

Door deze twee applicaties te vergelijken met mijn eigen Public Stack Scan, merk ik hoe groot het verschil kan zijn tussen technologie die gebouwd is met publieke waarden in gedachten en technologie die dat niet is.

Signal laat zien dat privacy, openheid en vertrouwen goed samengaan met gebruiksgemak. Clearview AI daarentegen laat zien wat er mis kan gaan als winst en macht belangrijker worden dan rechten en transparantie.

Deze analyse heeft me geleerd om technologie niet alleen te gebruiken, maar ook kritisch te beoordelen. Als toekomstige jurist wil ik blijven letten op hoe digitale innovaties zich verhouden tot rechten, ethiek en publieke waarden.

PowerPoint public stack scan

A diagram illustrating the Public Stack Scan model. It consists of three stacked teal blocks. The top block is labeled 'Citizens' and has a red figure on top. The middle block is labeled 'Open technology'. The bottom block is labeled 'Common values'. To the left of the stack, the text 'Open design process' is written with a line pointing to the stack.

Mijn persoonlijke Public Stack Scan

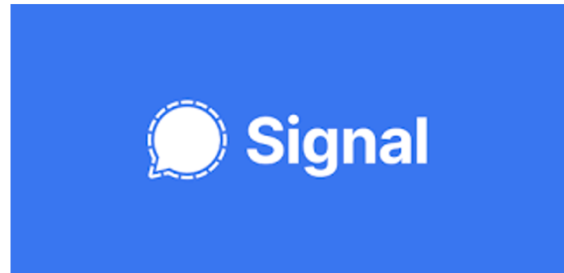
- 6 kernindicatoren:
 1. Privacy & gegevensbescherming
 2. transparantie
 3. Inclusiviteit & toegankelijkheid
 4. Eigenaarschap & controle
 5. Publieke waarden & maatschappelijke impact
 6. Governance & verantwoordelijkheid

Score-schaal: 1 (slecht)-5(uitstekend)

Applicatie 1: Signal (positief voorbeeld)

Indicator	Score (1-5)	Toelichting
Privacy & Gegevensbescherming	5	Signal slaat bijna geen data op. Berichten worden versleuteld en metadata (zoals contactinformatie) wordt zoveel mogelijk beperkt.
Transparantie	5	De broncode van Signal is volledig open source, iedereen kan controleren hoe de app werkt.
Inclusiviteit & Toegankelijkheid	4	Signal is gratis en beschikbaar op meerdere platforms. De enige drempel is dat een telefoonnummer nodig is om een account te maken.
Eigenaarschap & Controle	5	Gebruikers hebben volledige controle over hun berichten, kunnen chats verwijderen en zelf bepalen wat ze delen.
Publieke waarden & Maatschappelijke impact	5	Signal draagt bij aan vrijheid van meningsuiting, veiligheid en privacy, wat allemaal belangrijke publieke waarden zijn.
Governance & Verantwoordelijkheid	4	Signal wordt beheerd door de non profit Signal Foundation, die transparant werkt maar niet democratisch verkozen zijn.

Gemiddelde score: 4,7/ 5

Applicatie 2: Clearview ai (negatief voorbeeld)

Indicator	Score (1-5)	Toelichting
Privacy & Gegevensbescherming	1	Clearview verzamelt foto's zonder toestemming en bouwt daarmee een enorme gezichtsdatabase, wat een duidelijke schending van privacyrechten is.
Transparantie	1	Er is weinig openheid over welke data precies wordt verzameld en hoe de algoritmes werken. De broncode is gesloten.
Inclusiviteit & Toegankelijkheid	2	De technologie is niet toegankelijk voor het publiek en bevat bovendien bias: mensen met een donkere huidskleur worden vaker verkeerd herkend.
Eigenaarschap & Controle	1	Gebruikers hebben geen controle over hun eigen afbeeldingen of de manier waarop hun gezichten worden gebruikt.
Publieke waarden & Maatschappelijke impact	1	Het systeem kan leiden tot discriminatie, onterechte arrestaties en schending van mensenrechten.
Governance & Verantwoordelijkheid	2	Er is weinig toezicht en onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is bij misbruik van de technologie.

Gemiddelde score: 1,3/ 5

Conclusie & Reflectie

Technologie is niet neutraal

Signal laat zien dat publieke waarden beschermd kunnen worden

Clearview AI laat zien wat er mis kan gaan

Kritisch blijven als gebruiker en toekomstige jurist